

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВІСНИК
АГРАРНОЇ НАУКИ ПРИЧОРНОМОР'Я
Науковий журнал

*Виходить 4 рази на рік
Видається з березня 1997 р.*

Випуск 1 (93) 2017

**Економічні науки
Сільськогосподарські науки
Технічні науки**

Миколаїв
2017

Засновник і видавець: Миколаївський національний аграрний університет.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №19669-9469ПР від 11.01.2013 р.

Збірник включено до переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказами Міністерства освіти і науки України від 13.07.2015 р. №747 та від 16.05.2016 р. №515.

Головний редактор: В.С. Шебанін, д.т.н., проф., академік. НААН

Заступники головного редактора:

І.І. Червен, д.е.н., проф.

І.П. Атаманюк, д.т.н., проф.

В.П. Клочан, к.е.н., доц.

М.І. Гиль, д.с.-г.н., проф.

В.В. Гамаюнова, д.с.-г.н., проф.

Відповідальний секретар: Н.В. Потриваєва, д.е.н., проф.

Члени редакційної колегії:

Економічні науки: О.В. Шебаніна, д.е.н., проф.; Н.М. Сіренко, д.е.н., проф.; О.І. Котикова, д.е.н., проф.; Джулія Олбрайт, PhD, проф. (США); І.В. Гончаренко, д.е.н., проф.; О.М. Вишневська, д.е.н., проф.; А.В. Ключник, д.е.н., проф.; О.Є. Новіков, д.е.н., доц.; О.Д. Гудзинський, д.е.н., проф.; О.Ю. Єрмаков, д.е.н., проф.; В.М. Яценко, д.е.н., проф.; М.П. Сахацький, д.е.н., проф.; Р. Шаундерер, Dr.sc.Agr. (Німеччина)

Технічні науки: Б.І. Бутаков, д.т.н., проф.; В.І. Гавриш, д.е.н., проф.; В.Д. Будак, д.т.н., проф.; С.І. Пастушенко, д.т.н., проф.; А.А. Ставинський, д.т.н., проф.; А.С. Добишин, д.т.н., проф. (Республіка Білорусь).

Сільськогосподарські науки: В.С. Топіха, д.с.-г.н., проф.; Т.В. Підпала, д.с.-г.н., проф.; А.С. Патрєва, д.с.-г.н., проф.; В.П. Рибалко, д.с.-г.н., проф., академік НААН; І.Ю. Горбатенко, д.б.н., проф.; І.М. Рожков, д.б.н., проф.; І.П. Шейко, д.с.-г.н., професор, академік НАН Республіки Білорусь (Республіка Білорусь); С.Г. Чорний, д.с.-г.н., проф.; М.О. Самойленко, д.с.-г.н., проф.; А.К. Антипова, д.с.-г.н., проф.; В.І. Січкар, д.б.н., проф.; А.О. Лимар, д.с.-г.н., проф.; В.Я. Щербаков, д.с.-г.н., проф.; Г.П. Морару, д.с.-г.н. (Молдова)

Рекомендовано до друку вченому радою Миколаївського національного аграрного університету. Протокол № 7 від 28.02.2017 р.

Посилання на видання обов'язкові.

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

Адреса редакції, видавця та виготовлювача:

54020, Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9,

**Миколаївський національний аграрний університет,
тел. 0 (512) 58-05-95, <http://visnyk.mnau.edu.ua>, e-mail: visnyk@mnau.edu.ua**

**© Миколаївський національний
аграрний університет, 2017**

УДК 332.133

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ БУДІВНИЦТВА В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

А. Ю. Стренковська, асистент

Одеська державна академія будівництва та архітектури

У статті розкрито сутність організаційно-економічного механізму розвитку будівництва в сільській місцевості. Проведено аналіз наукової літератури стосовно категорії «організаційно-економічний механізм» та встановлено використання останньої у різних цілях та стосовно різних процесів. Висвітлено два фундаментальні його важелі впливу – організаційний та економічний, а також проаналізовано взаємодію основних науково обґрунтованих принципів формування й розвитку даного механізму.

Ключові слова: організаційно-економічний механізм, будівництво, сільська місцевість, соціально-економічний розвиток.

Постановка проблеми. Актуальність соціально-економічного розвитку села та його фундаментальної складової – будівельної сфери, об'єктивно випливає з виняткової значущості та незамінності продукції сільського господарства у життєдіяльності людини і суспільства, з потреби відродження селянства як носія національної культури. Вирішення проблеми розвитку будівництва в сільській місцевості належить до числа пріоритетів національної аграрної політики. Тому наукове забезпечення формування та функціонування механізму розвитку будівництва виступає об'єктивною базою прогресу сільських територій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проведений аналіз наукової літератури дозволяє стверджувати, що категорію «організаційно-економічний механізм» у своїх роботах висвітлюють такі вчені: А. Кульман, Ю. Божанова, А. Козаченко, Г. Крамаренко, Ю. Лисенко, П. Єгоров, В. Полуянов, І. Пономарьов, І. Полякова, Т. Сердюк, І. Булєєв, Г. Астапова, Е. Астапова та Д. Лойко [1, 11] та інші вчені. Узагальнення їх напрацювань дозволяє стверджувати, що категорія «організаційно-економічний механізм» зустрічається в сучасній економічній літературі в поєднанні з різноманітними економічними об'єктами, має стала динаміку та потребує подального погли-

---

© Стренковська А.Ю., 2017

бленого наукового дослідження стосовно будівництва в сільській місцевості.

Метою статті є визначення сутності організаційно-економічного механізму розвитку будівництва в сільській місцевості, практичне втілення якого забезпечує вирішення житлових, соціальних та культурно-побутових проблем сільського населення відповідно до світових стандартів.

Виклад основного матеріалу. Закладений в розвитку сільського будівництва комплексний підхід поєднує в собі розбудову сільської поселенської мережі, будівництво житла та реконструкцію наявного житлового фонду, створення необхідних інженерних комунікацій, розвиток соціальної та культурно-побутової інфраструктури та забезпечення на цій основі стандартів життєдіяльності світового рівня сільським жителям. Характерною рисою даного соціально-економічного процесу постає його належність до певного просторового розміщення.

Практичне втілення в життя заходів, сприяючих соціально-економічному розвитку села та його будівельної сфери в сучасних умовах, має пройти фазу наукового обґрунтування формування організаційно-економічного механізму розвитку будівництва в сільській місцевості. Першочерговим при цьому є визначення сутності даного соціально-економічного процесу, що протікає в реальній дійсності, практичне втілення якого в економічній площині забезпечує вирішення актуальних проблем сільського населення відповідно до сучасних вимог.

Аналіз різних підходів до визначення організаційно-економічного механізму надає можливість виділити два основні його важелі впливу – організаційний та економічний, кожний з яких виконує низку спеціалізованих операцій. Зокрема, економічна складова включає: кредитування та фінансове забезпечення розробки і реалізації проектів будівництва в сільській місцевості, страхування, ціноутворення, матеріальне стимулювання, грошове мотивування, сукупні доходи населення, ефективне ведення виробничо-господарської діяльності, тощо.

Організаційна складова включає: вибір інструментів регулювання процесів розвитку будівництва в сільській місцевості, розроблення проектів схем генеральних планів сільських територій.

торій, організацію детального планування сільських населених пунктів з їх житловими фрагментами, що ув'язані з проектами територіального розвитку сільських адміністративних районів, синхронізацію заходів із будівництва в сільській місцевості з розвитком аграрного сектора та суміжних галузей, формування престижності проживання в сільській місцевості та ін. (рис. 1).

Рис. 1. Важелі організаційно-економічного механізму розвитку будівництва в сільській місцевості

Джерело: узагальнено автором

Вказані складові організаційно-економічного механізму розвитку будівництва в сільській місцевості, виконуючи вище перелічені операції, доповнюють одна одну та при їх здійсненні утворюють нову системну якість. Постійність її здійснення та самовідтворення всього комплексу будівельних робіт, пов'язаних з потребами аграрної галузі, сільського населення і різnobічним розвитком соціальної інфраструктури в сільській місцевості, слугують індикаторами розвитку. Таким чином,

успішне використання представлених елементів і організаційно-економічного механізму в цілому на практиці сприятиме результативному управлінню процесом розвитку будівництва в сільській місцевості. Формування цього механізму як системи повинно здійснюватися на науково обґрунтованих принципах, зокрема комплексності, ефективності, економічності. Взаємодію принципів організаційно-економічного механізму розвитку будівництва в сільській місцевості наведено на рис. 2.

Рис. 2. Принципи формування організаційно-економічного механізму розвитку будівництва в сільській місцевості

Джерело: узагальнено автором

Таким чином, організаційно-економічний механізм розвитку будівництва в сільській місцевості як система формує структуру, яка визначає постійні зв'язки та співвідношення в ній, а також головні напрями керуючого впливу. Формування такого механізму послідовно включає: визначення мети, розроблення комплексу принципів; формування взаємопов'язаних організаційних та економічних важелів, визначення критеріїв ефективності механізму в цілому (рис. 3).

Рис. 3. Структура організаційно-економічного механізму розвитку будівництва в сільській місцевості

Джерело: розроблено автором

Прикладне використання організаційних та економічних важелів в поєднанні з управлінськими принципами й функціями забезпечує формування цілісної єдності механізму розвитку сільського будівництва, синергічний стан якого породжує якісно новий рівень ведення житлово-комунального та соціально-побутового господарства в сільській місцевості, задовольняючи різнопланові потреби жителів села згідно їх індивідуальної платоспроможності.

У результаті узагальнення доцільно виділити наступні положення:
по-перше, організаційно-економічний механізм розвитку будівництва в сільській місцевості являє собою систему важелів, інструментів та методів, які містять основні соціально-економічні пріоритети і завдання, правові, організаційні, кадрові та інші умови, необхідні для здійснення сільського будівництва;
по-друге, впровадження організаційно-економічного механізму розвитку будівництва дозволяє якісно поліпшити житлові, культурно-побутові та інші умови сільських працівників;

по-третє, сільське будівництво нерозривно пов'язане з прогресом сільського господарства та сприятиме ефективному вирішенню системних соціально-економічних завдань, що стоять перед цією важливою галуззю господарського комплексу;

по-четверте, функціонування організаційно-економічного механізму передбачає, що взаємодія організаційних та економічних інструментів поширюється на інші складові життєдіяльності сільської громади, створюючи сприятливі умови для розвитку сільського будівництва.

Висновки. Реалізація організаційно-економічного механізму розвитку будівництва в сільській місцевості передбачає вихідний рух інфраструктури на селі, підвищення культурного і життєвого рівня сільського населення, скорочення безробіття на селі, повернення поваги до праці біля землі і людських цінностей, додання нового імпульсу щодо посилення конкурентоспроможності аграрної продукції на вітчизняному та світовому ринках. Ефективне функціонування механізму розвитку будівельної галузі в сільській місцевості буде створювати її мешканцям умови для високопродуктивної праці та формувати соціальні, побутові, культурні зручності для життя й відпочинку.

Список використаних джерел:

1. Кульман А. Экономические механизмы / А. Кульман; [пер. с фр. под общ. ред. Н. И. Хрусталевой]. – М. : Прогресс, 1993. – 92 с
2. Божanova Ю. В. Организационно-экономический механизм повышения доступности жилья для населения / Божanova Ю. В. – Днепропетровск : Наука и образование, 2007. – 392с.
3. Козаченко А. В. Механизм стратегического управления крупными производственно-финансовыми системами промышленности / А. В. Козаченко. – Донецк : ИЭП НАН Украины, 1998. – 348 с.
4. Крамаренко Г. О. Організаційно-економічний механізм управління житлово-комунальним комплексом : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : спец. 08.06.01 / Г. О. Крамаренко. – Донецьк, 1998. – 36 с.
5. Лысенко Ю. Г. Организационно-экономический механизм управления предприятиями / Ю. Г. Лысенко, П. В. Егоров // Экономика Украины. – 1997. – №1. – С. 86-87.
6. Полуянов В. П. Организационно-экономический механизм эффективного функционирования предприятий жилищно-коммунального хозяйства : [монография] / В. П. Полуянов. – Донецк : ИЭП НАН Украины, 2004. – 220 с.
7. Пономарьов I. Ф. Методологічні основи і соціально-економічні передумови удосконалення організаційно-економічного механізму управління підприємством / I. Ф. Пономарьов, I. Е. Полякова // Наукові праці ДонНТУ. – Донецьк : ДонНТУ, 2004. – Вип. 76. – С. 53-60.
8. Сердюк Т. В. Організаційно-економічний механізм енергозберігаючої діяльності в промисловості : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.07.01 / Т. В. Сердюк. – К., 2001. – 26 с.

9. Булеев И. П. Формирование организационно-экономического механизма управления предприятием по обработке цветных металлов / И.П. Булеев. – Донецк : ИЭП НАН Украины, 1993. – 225 с.
10. Астапова Г. В. Организационно-экономический механизм корпоративного управления в современных условиях реформирования экономики Украины / Астапова Г. В., Астапова Е. А., Лойко Д. П. – Донецк: ДИЭХП, 2001. – 279 с.
11. Лексин В. Н. Государство и регионы: Теория и практика государственного регулирования территориального развития / В. Н. Лексин, А. Н. Шевцов. – М.: УРСС, 2003. – 366 с.

А. Ю. Стренковская. *Теоретические основы организационно-экономического механизма развития строительства в сельской местности.*

В статье раскрыта сущность организационно-экономического механизма развития строительства в сельской местности. Проведен анализ научной литературы относительно категории «организационно-экономический механизм» и было установлено её использование в различных целях и применительно к различным процессам. Выявлены два фундаментальных рычага влияния исследуемого механизма – организационный и экономический, а также проанализировано взаимодействие основных научнообоснованных принципов формирования и развития данного механизма.

Ключевые слова: организационно-экономический механизм, строительство, сельская местность, социально-экономическое развитие.

A. Strenkovskaya. *The theoretical foundations of the organizational and economic mechanism for the development of construction in rural areas.*

The article reveals the essence of the organizational and economic mechanism for the development of construction in rural areas. An analysis of the scientific literature on the category "organizational and economic mechanism" has been established and the use for various purposes and for different processes was found out. Two fundamental levers of influence of the investigated mechanism were revealed: organizational and economic, each of which performs a number of specialized operations. It is also analyzed the interaction of the key evidence-based principles of formation and development of this mechanism.

Key words: organizational and economic mechanism, construction, rural areas, socio-economic development, national agrarian policy.

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

V. Klochan, I. Bezryata, N. Zingaieva. The sunflower oil market of Ukraine and its development	3
I. I. Червен, С. І. Павлюк. Роль агрохолдизації у соціально-економічному розвитку сільських територій України.....	14
О. І. Котикова. Індикація екологічного стану сільськогосподарського землекористування в Україні: соціальний блок	26
Ю. В. Ушкаренко. Особливості формування економічного потенціалу підприємств у сучасних умовах	38
Ю. А. Кормишкін. Система показників та чинників ефективного розвитку аграрного підприємництва	47
А. Грек. Сучасний стан матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств Київської області	61
А. Ю. Стренковська. Теоретичні основи організаційно-економічного механізму розвитку будівництва в сільській місцевості.	72

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ

Л. К. Антилова. Поглинання елементів живлення бур'янами залежно від технологій вирощування люцерни насіннєвого призначення	79
Г. М. Господаренко, С. П. Полторецький, В. В. Любич, Н. В. Воробйова, І. Ф. Улянич, М. М. Капрій. Характеристика твердості та міцності зернівок пшеници спельти залежно від сорту та лінії.	86
В. В. Рогач, О. В. Кушнір, В. В. Плотніков. Вплив рістстимулаторів Вітазиму та 6-бензиламінопурину на морфогенез та продуктивність перцю солодкого.....	95
О. Л. Рудік, І. М. Мринський. Продуктивність льону олійного за впровадження технологій подвійного використання культури	102

S. Lugovoy, S. Kramarenko, S. Galimov. Genetic polymorphism of the red white belted breed pigs based on microsatellite markers	113
B. M. Волощук, B. M. Герасимчук. Показники мікроклімату у відділенні для дорощування поросят залежно від способу вентилювання приміщення	120
O. I. Петрова, O. M. Сморочинський, P. O. Трибрат. Використання яловичини, одержаної від тварин різних вагових кондіцій для виробництва ковбас	129
A. B. Лихач. Реалізація поведінкових актів холостими свиноматками різних генотипів	136
B. A. Кириченко, C. P. Ком, K. B. Скрепець. Зв'язок молекулярно-генетичних маркерів з класністю овець	144
O. С. Крамаренко, I. В. Довгопола. Особливості генетичної структури південної м'ясної породи худоби за локусами мікросателітів ДНК: TGLA53, TGLA122, TGLA126 ТА TGLA227	151
A. O. Погорєлова. Вплив температурного та світлового режимів утримання на формування статі у кролів спеціалізованих м'ясних порід	164

ТЕХНІЧНІ НАУКИ

O. Kyrychenko. Simulation of electromagnetic field characteristics for metal conductive buses with rectangular cross-section	171
M. B. Дубницька. Систематизація методичних підходів до отримання тривимірної інформації про водні об'єкти	181
D. O. Захаров. Сучасний стан застосування електрофізичних методів бактерицидної та інсектицидної обробки зернової продукції	193